

Moerassen en binnenwateren

- ▶ Waar waren we?
  - ▶ Ongewervelden (macrofauna) gehad?
- ▶ Vissen en amfibieën
- ▶ Vragen/taken maken
  - ▶ Volgende week naar het volgende thema (natuur om het huis)

Moerassen en binnenwateren (Vissen)

- ▶ “de vis zelfst.naamw. (m.) Uitspraak: [vis] Verbuigingen: vis|sen (meerv.)
dier met vinnen, schubben en kieuwen dat onder water leeft
Voorbeelden: `een school vissen`, `Ik lust geen vis.`, `visvangst` je, ...”
(www.woorden.org/woord/vis)

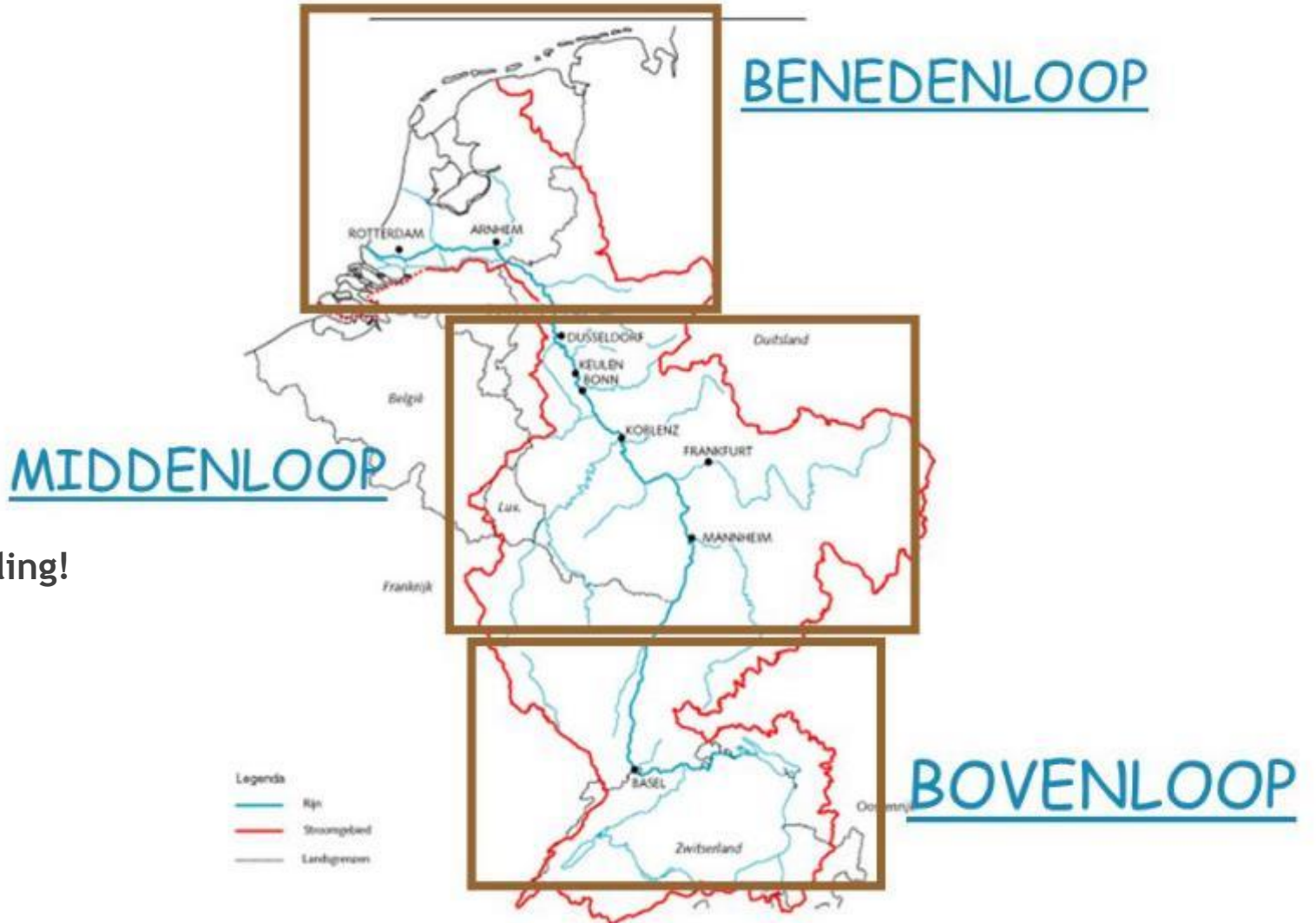
Moerassen en binnenwateren (Vissen)

- ▶ Leven in water
  - ▶ Kieuwen, slijm huid, vinnen
  - ▶ Koudbloedig
  - ▶ Voedsel
    - ▶ macrofauna, plankton, planten, ...
- ▶ Leefgebied
  - ▶ Soortensamenstelling afhankelijk van:
  - ▶ Abiotiek: Stroming, doorzicht, voedselrijkdom, zuurstof, ...
  - ▶ Biotiek: Beschikbaar voedsel, predatie, concurrentie, ...

Moerassen en binnenwateren (Vissen)

- ▶ Bovenloop -> benedenloop
  - ▶ Voedselarm -> voedselrijk
  - ▶ Snel -> langzaam stromend
  - ▶ Erosie -> sedimentatie
  - ▶ Koud -> warm
  - ▶ Geen -> veel vegetatie
  - ▶ Verschillen in soortensamenstelling!

Vis zones 1: Forel-beekprik

Vis zones 2: Vlagzalm-elrits

Vis zones 3: Barbeel-kopvoorn

Vis zones 4: Brasem-karper

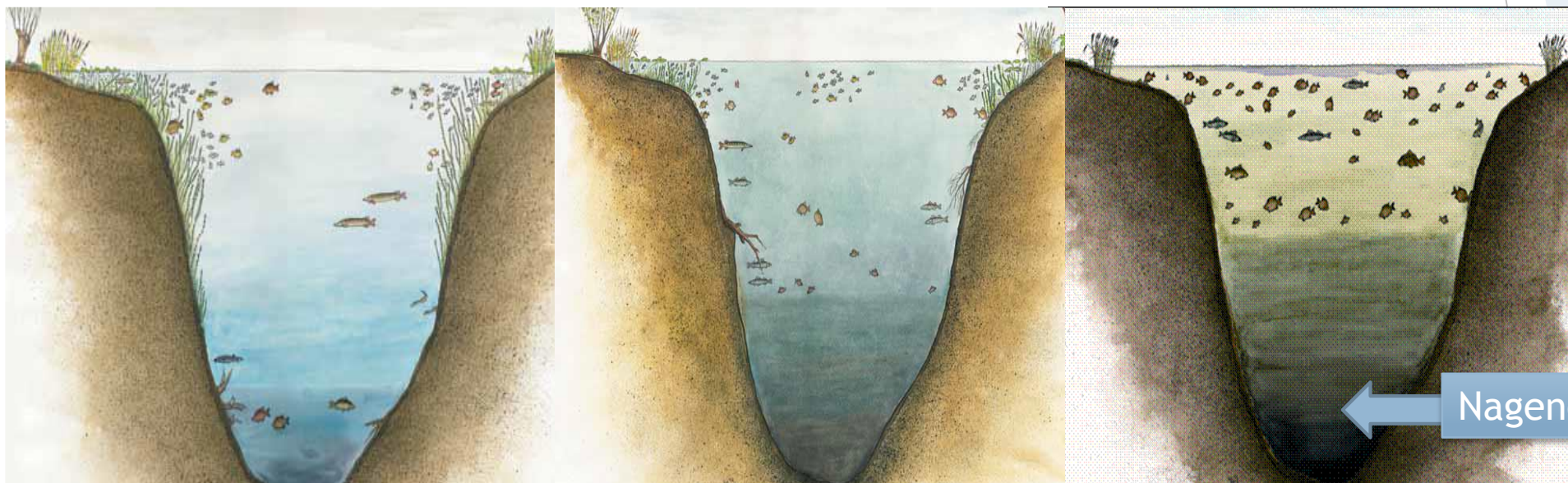

Vis zones 5: Bot-Harder

Moerassen en binnenwateren (Vissen)

- ▶ Leefgebied stilstaand water
  - ▶ Belangrijke factor: doorzicht water = soortensamenstelling

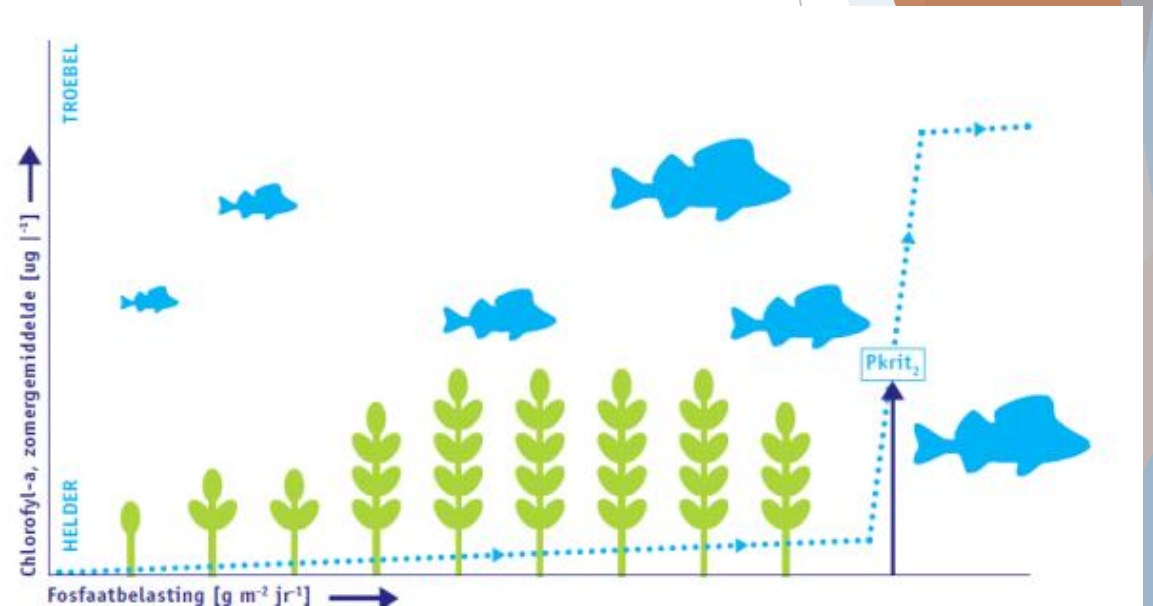
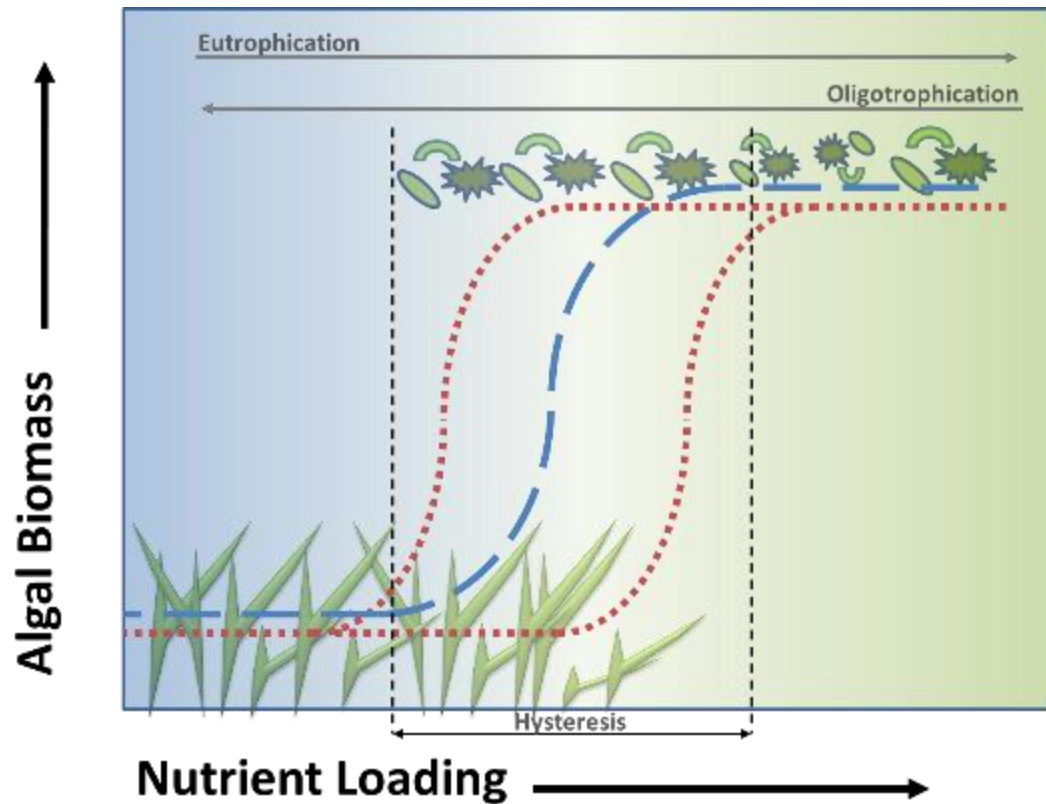

Blankvoorn
Snoek

Blankvoorn-brasem
Baars-snoek

Brasem
Snoekbaars

Moerassen en binnenwateren (Vissen)

Brasem

Detritivoor

Snoekbaars

Carnivoor,
kannibalisme

Snoek

Zichtjager,
carnivoor

Baars

Zichtjager,
carnivoor

Graskarper

Herbivoor

Blankvoorn

Zichtjager,
omnivoor

Moerassen en binnenwateren (Vissen)

viswatertype		 		
	baars blankvoorn Voedselarm, helder	ruisvoorn snoek (matig) voedselrijk, helder	blankvoorn brasem Troebel door vis	brasem snoekbaars Voedselrijk
 planten bovenwater	veel	veel	veel	veel
 drijfblad	weinig	veel	veel	veel
 onderwater	veel	veel	veel	veel
 bedekking %	10-60%	60-100%	20-60%	10-20%

viswatertype

**baars
blankvoorn**   **ruisvoorn
snoek**   **snoek
blankvoorn**   **blankvoorn
brasem**   **brasem
snoekbaars**

kwabaal *				
rivierdonderpad *				
tiendoornige stekelbaars				
driedoornige stekelbaars				
bittervoorn *				
kleine modderkruiper				
zeelt				
grote modderkruiper				
kroeskarper				
ruisvoorn				
karpers *				
snoek				
riviergrondel				
vetje				
aal				
kolblei				
baars				
blankvoorn				
meerval *				
pos				
brasem				
snoekbaars				

© Willem Kolvoort

Moerassen en binnenwateren (amfibieën)

- ▶ “de amfibie zelfst.naamw. (m.) Uitspraak: [amfi'bi]
Verbuigingen: amfibie|ën (meerv.) **dier dat op het land en in het water kan leven** Voorbeeld: `Kikkers, padden en salamanders zijn amfibieën... “
(www.woorden.org/woord/amfibie)

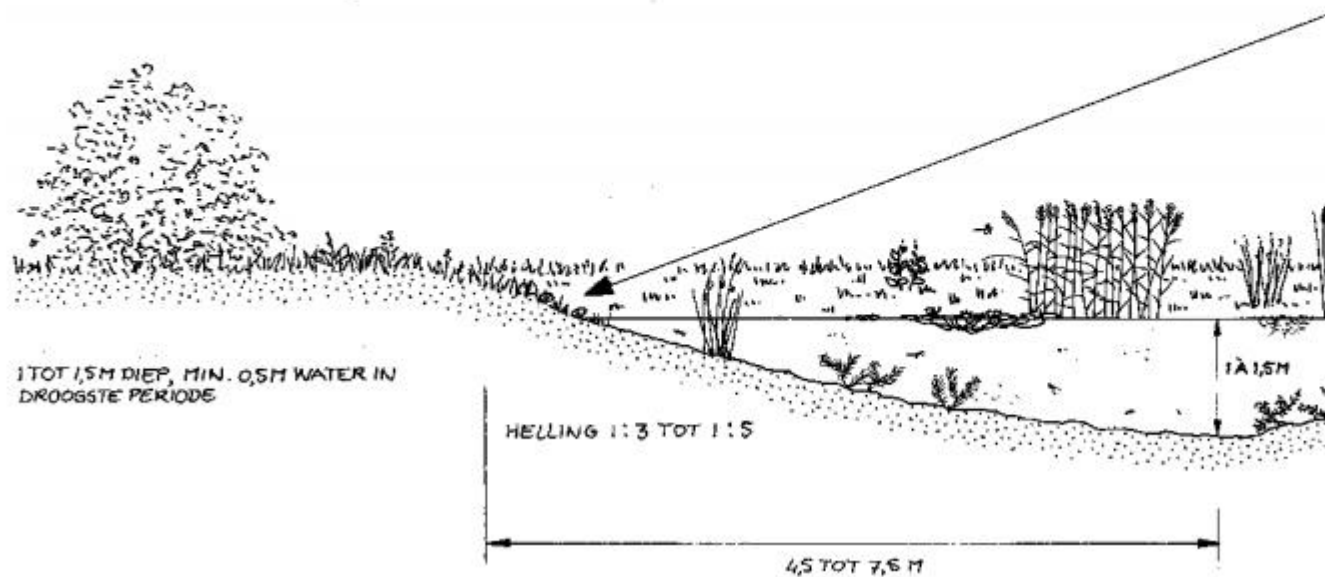

Moerassen en binnenwateren (amfibieën)

- ▶ Leven in en buiten het water
  - ▶ Larven met kieuwen in het water
  - ▶ Adult longen en huidademhaling ook buiten water
  - ▶ Slijm huid
  - ▶ koudbloedig
- ▶ Leefgebied
  - ▶ Stilstaand water
  - ▶ Geen/weinig vis!
  - ▶ Glooiende oevers
  - ▶ Waterplanten

Moerassen en binnenwateren (amfibieën)

Moerassen en binnenwateren (amfibieën)

- ▶ **Kikkers**
  - ▶ 3 Groene
    - ▶ Poel-, bastaard-, meerkikker
  - ▶ 2 Bruine
    - ▶ Bruine kikker, heikikker
- ▶ **Padden**
  - ▶ Gewone, rugstreep-, vroedmeester-, geelbuik- en knoflookpad
- ▶ **Salamanders**
  - ▶ Kleine water-, kam-, vinpoot-, alpenwater- en vuursalamander

